

30 jaar Groenfonds

Een weldaad voor de bijenteelt in Noord-Limburg

Wim van de Aa

Tijdens uw wandel- en fietstochten langs Limburgs groene wegen, zult u menigmaal de gele, blauwe en witte bloemenvelden zijn tegengekomen. Werk van de Noord-Limburgse imkers die braakliggende gronden hebben mogen inzaaien. Werk van samenwerkende organisaties, die sympathiseren met de bijenteelt. Werk (biotoopverbetering) voor flora en fauna. In het bijzonder werk voor de bijen en andere insecten, die nu eenmaal niet zonder bloemen kunnen. Werk voor de bloemen omdat zij zonder die insecten geen vrucht zouden voortbrengen.

302

Werk, dat uiteindelijk resulteert in functionele agrarische biodiversiteit en dat al dertig jaar lang! Al dit werk is mogelijk gemaakt door het Groenfonds van de Imkervereniging Horst e.o.

In 1974, toen de tuinbouw hoogtijdagen beleefde met de intensieve augurkenteelt onder glas, was de vraag naar bijen voor de bestuiving van de augurk enorm. Aan de vraag was nauwelijks te voldoen. De imkers, nauwelijks bekend met de bestuiving van gewassen onder glas, werden echter geconfronteerd met een groot verlies aan bijenvolken. Toen men er

achter was gekomen dat de oorzaak daarvan moest zijn gelegen in eenzijdig stuifmeel, is men de bijenvolken buiten de kas gaan plaatsen. En dat leverde betere resultaten op, ondanks het, zij het afnemend, aanhoudend verlies aan bijenvolken. Een grotere variatie aan stuifmeel, door braakliggende bouwgronden in te zaaien met groenbemesters, zou de oplossing zijn. De imkers traden met de gemeente Horst in overleg en ziedaar de geboorte van een fonds, dat in de haast het 'Zaadfonds' werd genoemd. Imkers zorgden voor zaden en inzaai, de gemeente stelde de braakliggende gronden ter beschikking en zorgde voor het zaaiklaar maken ervan. De financiering lag aanvankelijk bij de initiatiefnemers. De gemeente Horst maakte zich sterk door dit initiatief in ruime mate te subsidiëren. Het Zaadfonds was ontstaan!

Ontwikkeling

Het Zaadfonds kende een boeiende en rijk bloeiende ontwikkeling. Al snel werden ook particuliere gronden aangeboden voor inzaai. De hoeveelheid zaad was echter niet toereikend. Naarstig werd gezocht naar financiële bronnen. Men vond gehoor bij de tuinbouwverenigingen, boerenbonden en – vooral – Rabo-

De gemeente stelde de braakliggende gronden ter beschikking en zo zijn er nu velden met boekweit (links) en mosterd (rechts). Foto's Wim vd Aa.

Nootzoetraap

Phacelia te vinden in de omgeving van Horst aan de Maas.

banken. Zij zorgden, samen met de imkers van de Imkervereniging Horst e.o., voor voldoende middelen voor de aankoop van zaden: voornamelijk van mosterd, nootzoetraap, siletta (rammenas) en het blauwkleurige phacelia. Jarenlang koesterde men het werk van het florerende fonds als een toevoeging aan de bijenweide. In het gebied tussen Venray en Venlo werd de inzaai van 30 tot 35 hectare bereikt.

De augurkenteelt onder glas liep sterk terug en verdween op den duur nagenoeg geheel. De vraag naar bijenvolken, ondanks de sterke opkomst van de vraag naar hommels, bleef onverminderd. Andere gewassen, zoals aardbei, courgette, aubergine en paprika, namen de plaats van de augurk in. Het Zaadfonds moest harder aan het werk dan ooit.

De agrarische sector heeft in haar, steeds verdergaande, economische ontwikkeling het belang van de bijenteelt nooit onderschat, getuige haar bemoeienissen met het beleid van erfbepantingen, ruilverkavelingen, inzaai van koolzaad voor het winnen van de koolzaadolie.

Het Zaadfonds, uiteraard profiterend van deze opstelling, was in die tijd toe aan wat je zou kunnen noemen modernisering. Ze ging zich het Groenfonds noemen. Het zoeken naar een bredere basis, een groter publiek, een groter aanbod van gronden en ruimere financiële middelen is de huidige taak van de imkers. Grote belangstelling is er al geruime tijd van de Stichting Horster Landschap en van de Groengroep Sevenum die, ook indirect en op eigen initiatief, een niet onaanzienlijk aandeel hebben in de resultaten van het Groenfonds.

Toekomst

De bijenteelt maakt een moeilijke tijd door. Het aantal imkers loopt drastisch terug ten gevolge van vergrijzing. Toch gloort er in de Noord-Limburgse regio hoop aan de horizon. De Imkersvereniging Horst e.o. doet er alles aan om bij jongeren via goede voorlichting en cursussen de mooie hobby van bijen houden populair te maken en te houden. In 2004 zijn er 18 nieuwe imkers opgeleid! Het Groenfonds zal haar steentje blijven bijdragen door te zorgen voor een zo optimaal mogelijke bijenweide.

Op termijn gaan we ervanuit dat dit een verbetering van de voedselrijkdom voor de insecten oplevert en daarmee een vitale bijenteelt die mede ten dienste zal staan van de bestuiving van land- en tuinbouwgewassen in de volle grond en onder glas. Met name deze service-functie van bijen als bestuivers in de agri-business is nu al immens groot in het tuinbouwgebied Noord Limburg. Dit is mede een reden om in 2005 te komen tot een nieuw Praktijkcentrum Bijenteelt in Horst aan de Maas.

Kortom, een toekomst voor de Noord-Limburgse imkerij met perspectief.

30 Jaar Groenfonds! Men is gaandeweg een schat aan ervaringen rijker geworden. Imkers willen, precies zoals het altijd is geweest, die graag doorgeven aan iedereen die belangstelling toont. De daadwerkelijke steun aan land- en tuinbouw zal blijven bestaan. Een goede samenwerking zorgt voor een nog sterkere band. Wij mensen zullen er wel bij varen!